၁ ရက်

တရားမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီး ဦးချစ်လွင်၏ရှေ့တွင်

ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂

နှင့်

ဒေါ်နော်ရူဖောပါ ၇*

အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၆ အရ အမွေထိန်းစာ လက်မှတ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်း မရှိဘဲ အမွေထိန်းအပေါ် အမွေပုံပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲ ပေးစေလိုမှုကို စွဲဆိုနိုင်ခြင်း ရှိ၊ မရှိ။

> ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြေးများသည် ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင် သေတမ်းစာ မရေးသားဘဲ ကွယ်လွန်သွား သည့် အဘိုး၊ အဘွားများ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့် ရှိ၊ မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၆ ပြဋ္ဌာန်း ရခြင်း အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင် ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားစွဲဆိုမည်ဆိုလျှင် အမွေထိန်းစာရရှိသူမှတစ်ပါး အခြားသူက တရားစွဲဆိုခြင်း၊ စွဲဆိုသည့်အမှုတွင် ခုခံခြင်း၊ တရားရုံးတွင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ပြုခွင့်မရှိကြောင်းနှင့် ထိုသို့ ဆောင်ရွက်လိုပါက အမွေထိန်းစာ လက်မှတ် ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုလုပ်ပြီးမှသာ

^{*} ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၈၉။

⁺ ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ တ~~ရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၃၆၉ တွင် ချမှတ်သော~~ ၁၀-၂-၂၀၀၉ ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အမွေပုံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေခွဲဝေပေးရန် ငြင်းဆန်သော အမွေပုံပစ္စည်းအပေါ် မရိုမသား ဆောင်ရွက်သော အမွေထိန်းစာ လက်မှတ်ရသူ အမွေထိန်း ကို တရားစွဲခွင့်မရှိဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။ ၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရူဖောပါ

2

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက် ။ အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၁ အရ ခိုင်လုံသည့် သေတမ်းစာ မရှိဘဲ ကွယ်လွန်သူ၏ သား၊ သမီးများနှင့် အမွေမီမြေးများ၊ အမွေမမီမြေးများ ကျန်ရစ်လျှင် အမွေမီမြေးများ၊ အမွေမမီမြေးများသည် ၎င်းတို့မိဘ သက်ရှိထင်ရှား ရှိခဲ့လျှင် ရမည့်ဝေစုအတိုင်းရ၍ အချင်းချင်း ညီတူမျှတူ ခွဲဝေယူရမည် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင် ဦးထွန်းရင် ဒေါ် နော်မွှေးရင်တို့ ကျန် ရစ်သော အမွေကို ခွဲဝေမည်ဆိုလျှင် တရားလိုများသည် ဗုဒ္ဓဘာသာများဖြစ်သော်လည်း ကွယ်လွန်သူ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် အဘိုးအဘွားများ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်ရှိပြီး အမွေဆက်ခံရာတွင် အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၁ အရ ၎င်းတို့မိခင် ရရှိမည့် ဝေစုဖြစ်သော ၅ ပုံ ၁ ပုံကို ခွဲဝေရထိုက်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက<u>်</u>

- ဦးလှစိန်

တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်(၁၊ ၃ မှ ၅) အတွက် - ဦးကိုကို

တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင် (၂၊ ၆၊ ၇) အတွက် - ကိုယ်တိုင် (မလာ)

၂၀၀၉ ဒေါ် ထန် ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရူဖောပါ ? ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၂ဝဝ၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၃၆၉ တွင် ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ ၂ ဦးတို့က ဒေါ် နော်ရူဖောပါ၇ ဦးတို့ အပေါ် ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းရင်၊ ဒေါ် နော်မွှေးရင်တို့ ကျန်ရစ်သော အမွေပုံပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေပုံပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခဲ့ရာ တိုင်းတရားရုံးက တရားလို၏ အဆိုလွှာအား တရားမ ကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၇၊ နည်း ၁၁(ဃ) အရပယ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်အပေါ် ဒေါ် ထန်ဇာရီတို့က မကျေနပ်သဖြင့် ဤတရားမအယူခံမှု တင်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

မူလရုံတရားလိုက အဆိုလွှာတွင် ဦးထွန်းရင်နှင့် ေါ် နော်မွှေးရင် တို့တွင် ဒေါ်နော်ရူဖော၊ ဦးစောဖိုးကျော်၊ ဦးဘိုးချော၊ ဒေါ်နော်စေးဖော၊ ဒေါ် အေးအေးတို့ မောင်နှမ ၅ ဦး မွေးဖွားခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ် နော်<mark>မွှေးရင</mark>် သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်က ကွယ်လွန်သွားခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ် နော်မွှေးရင် ကွယ်လွန်သည့်အခါ ရန်ကုန်တိုင်း၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ တောင်သူ**ကုန်း** ရင်ကွက်၊ သာယာအေး (၁) လမ်းရှိ၊ မြေတိုင်းရပ်ကွက် အမှတ် (၉)၊ မြေကွက်အမှတ် (၁/ဃ)၊ ဧရိယာ ဝႉ ၂၅ဝ ဧကရှိ မြေပိုင်မြေကွ**က်နှင့်** ထိုမြေကွက်ပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံတစ်လုံး၊ မြေတိုင်းရပ်ကွက် အမှတ် ၆၊ မြေကွက်အမှတ် (၁/ဍ) ဧရိယာ ၀ႉ ၄၇၉ ေရှိ မြေကွ**က်နှင့်** ထိုမြေကွက်ပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံတစ်လုံးတို့ ကျန်ရစ်<mark>ကြောင်</mark>း၊ တရားလိုများ၏ မိခင်ဒေါ် အေးအေးသည် ၈-၁၁-၉၃ ရက်**နေ့တွင်** ကွယ်လွန်ခဲ့ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်အမွေဆိုင်မြေကွက်၊ အဆော**က်အအုံ** များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားလိုများသည် တောင်သူကုန်းရပ်**ကွက်**၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သို့ တရားလိုများ မသိဘဲ လွှဲပြောင်းရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်းများ မပြုလု**ပ်ရန်** အတွက် ၁၉၉၅ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ကန့်ကွက်စာပေးပို့ခဲ့ကြောင်း၊ ၅-၁၂-၂၀၀၃ ရက်နေ့တွင် အင်းစိန်မြိုနယ်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့မှ ဝန်ထမ်းများသည် အချင်းဖြစ်မြေပေါ် သို့ ရောက်လာသဖြင့် မေးမြန်းရာ အထက်ပါ အမွေဆိုင်မြေကွက်များအား ဒေါ် နော်ရူဖော အမည်သို့ ပြောင်းလဲရန် ဆောင်ရွက်နေကြောင်းသိရပြီး ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီတွင် စုံစမ်းရာ ၇-၇-၂၀၀၄ ရက်နေ့က အချင်းဖြစ်မြေကွက်များအား အမွေဆိုင် တရားလိုများ မသိရဘဲ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းစာချုပ်၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းစာချုပ်များချုပ်၍ တရားပြိုင် (၅) သို့ မေတ္တာဖြင့် အပိုင်ပေးသည့်စာချုပ်များ ချုပ်ဆိုခဲ့သည်ကို သိရကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်မြေကွက်များကို စွန့်လွှတ်ခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း စာချုပ်များ ပြလုပ်ခြင်းမှာ အမွေဆိုင် တရားလိုများမသိရှိဘဲ၊ သဘော မတူဘဲ ပြုလုပ်သောစာချုပ်များဖြစ်၍ ဥပဒေနှင့် မညီဘဲ ပျက်ပြယ်သော ပဋိညာဉ်များဖြစ်၍ တရားရုံးတွင် ပယ်ဖျက်ပေးရန် အတွက် စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း တရားလိုများသည် အမွေဆိုင် ပစ္စည်းများ၏ ၅ ပုံ ၁ ပုံ ရထိုက်ကြောင်း အဆိုပြုတင်ပြသည်။

မူလရုံးတရားပြိုင် (၁ မှ ၅) အထိက ဦးထွန်းရင်နှင့် ဒေါ် နော်မွှေးရင် တို့တွင် တရားလို၏ မိခင်နှင့် တရားပြိုင် ၄ ဦးတို့အပြင် ဦးစိုးပိုင် (ကွယ်လွန်)၊ ဒေါ်စိန်ခဲ (ကွယ်လွန်)၊ ဦးစိုးမင်း (ကွယ်လွန်)၊ ဒေါ်နော်ဒွေးနော် (ကွယ်လွန်)၊ ဦးစိုးမြင့် (ကွယ်လွန်) တို့လည်း မွေးဖွားခဲ့ကြောင်း၊ ဦးစိုးပိုင်တွင် ဇနီး ဒေါ်ချစ်ငွေနှင့် သား၊ သမီး ၇ ဦး ကျန်ခဲ့ကြောင်း၊ ဦးစိုးမင်းတွင် သားဦးငွေစိုး ကျန်ရစ်ကြောင်း၊ ဦးထွန်းရင်သည် ၁၉၆၇ ခုနှစ်က ကွယ်လွန်ပြီး ဒေါ်နော်မွှေးရင်မှာ ၁၉၈၅ ခုနှစ်က ကွယ်လွန်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒေါ်နော်မွှေးရင်မှာ ၁၉၈၅ ခုနှစ်က ကွယ်လွန်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒေါ်နော်မွှေးရင်မှာ ၁၉၈၅ ခုနှစ်က ကွယ်လွန်ခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒေါ်နော်မွှေးရင် ကွယ်လွန်သည့်နေ့မှစ၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် ရေတွက်လျှင် တရားစွဲ ဆိုရန် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း၊ တရားလိုများသည် အချင်းဖြစ် အင်းစိန်မြို့နယ်၊ မြေတိုင်းရပ်ကွက် အမှတ် (၉)၊ မြေကွက် အမှတ် (၁/၃) ပေါ်တွင် အလျား ၉၀ ပေ × အနံ ၅၀ ပေခန့်နှင့် လူသွားလမ်းအကျယ် ၁၀ ပေ × ၁၁၅ ပေကို လက်ဝယ်ရရှိပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် မြေကွက်အမှတ် (၁/၃) ပေါ်တွင် တရားပြိုင်

၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရူဖောပါ ? ၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရူဖောပါ

5

ဒေါ် နော်ရူဖောက နေအိမ်အဆောက်အအုံ ၃ လုံး ဆောက်ပြီးဖြစ်၍ ထိုပစ္စည်းများမှာ အမွေပုံပစ္စည်း မဟုတ်ကြောင်း၊ တရားပြင်များသည် အချင်းဖြစ် အမွေဆိုင်မြေကွက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်း ခရိုင်တရားရုံး ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၆၇ တွင် အမွေထိန်းစာလက်မှတ်ရလိုမှု လျှောက်ထားခဲ့ရာ သတင်းစာမှ တစ်ဆင့် ကန့်ကွက်သူ ရှို မရှိ ကြေညာခဲ့ကြောင်း၊ ကန့်ကွက်မည့်သူ မရှိသောကြောင့် ခရိုင်တရားရုံးက အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးခဲ့ကြောင်း တရားလို စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်သဖြင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်သင့်ကြောင်း ချေပတင်ပြသည်။

မူလရုံတရားပြင် (၆၊ ၇) တို့မှာ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၅၊ နည်း ၂ဝ အရ အခြားနည်းဖြင့် သတင်းစာမှတစ်ဆင့် ကြော်ငြာ ထုတ်ဆင့်ခဲ့သော်လည်း ရုံးသို့လာရောက်ခြင်း မရှိသဖြင့် ၎င်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစ်ဖက်သတ် စစ်ဆေးဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ နှစ်ဖက်အဆိုအချေများအရ တိုင်းတရားရုံးက အောက်ပါ ရုံးငြင်းချက်များထုတ်၍ စစ်ဆေးကြားနာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည် -

(၁) ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင် ဦးထွန်းရင်နှင့် ဒေါ်နော်မွှေးရင်တို့ ကွယ်လွန်သည့် အခါ မခွဲဝေရသေးသော အမွေပစ္စည်းအဖြစ် အဆိုလွှာ အပိုဒ် ၃ (၁) နှင့် ၃ (၂) ပါ ရန်ကုန်တိုင်း၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ တောင်သူကုန်းရပ်ကွက်၊ သာယာအေး (၁) လမ်းရှိမြေတိုင်းရပ်ကွက် အမှတ် ၉၊ မြေကွက်အမှတ် (၁/ဃ)၊ ဧရိယာ ၀. ၂၅၀ ဧကရှိမြေကွက်နှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံနှင့် မြေတိုင်းရပ်ကွက် အမှတ် (၁/၃)၊ ဧရိယာ ၀. ၄၇၉ ဧကရှိမြေပိုင် မြေကွက်နှင့် မြေပေါ်ရှိ အသောက်အခုတ် (၁/၃)၊ ဧရိယာ ၀. ၄၇၉ ဧကရှိမြေပိုင် မြေကွက်နှင့် မြေပေါ်ရှိ အသောက်အအုံများ ကျန်ရစ်ခဲ့သည် ဆိုသည်မှာ မှန်သလား၊

- (၂) ခရစ်ယာန် ဘာသာကိုးကွယ်သူ အမွေရှင် ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများအပေါ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သည့် တရားလိုများက အမွေဆက်ခံခွင့် မရှိဆိုသည်မှာ မှန်သလား၊
- (၃) ဤအမှု စွဲဆိုရန် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန် သည်မှာ မှန်ပါသလား၊
- (၄) တရားလိုများ သိရှိခြင်း မရှိသော်လည်း ပိုင်ဆိုင်ခြင်း စာချုပ်၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းစာချုပ်၊ အပိုင်ပေးကမ်းခြင်း စာချုပ်တို့ကို တရားဝင်ပြုလုပ်ထား၍ အမွေဝေစု ၅ ပုံ ၁ ပုံ မရထိုက်ဆိုခြင်း မှန်ပါသလား၊
- (၅) တရားလိုတို့သည် မည်သည့်သက်သာခွင့် ရထိုက် သနည်း။

အထက်ပါ ရုံးငြင်းချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းတရားရုံးက ငြင်းချက် (၁၊ ၂ ၃) တို့အား အမွေရှင် ဦးထွန်းရင်နှင့် ဒေါ် နော်မွှေးရင် တို့ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် မခွဲဝေရသေးသည့် အမွေဆိုင်ပစ္စည်းများ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြေးများသည် ခရစ်ယာန်ဘာသာကိုးကွယ်သည့် အမွေရှင်များ ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများအပေါ် အမွေဆက်ခံခွင့်မရှိဆိုသည်မှာ မမှန်ကြောင်း၊ ဤအမှု စွဲဆိုရန်အတွက် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ တရားလိုသို့ အသာပေးဖြေကြားပြီး ငြင်းချက် (၄) (၅) ကို ပေါင်း၍ အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၆ အရ အမွေထိန်းစာ လက်မှတ်ရရှိသူအပေါ် အမွေထိန်းစာလက်မှတ်ကို ပြန်လည် မနုတ်သိမ်းဘဲ တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိကြောင်း သုံးသပ်၍ တရားလို၏ အဆိုလွှာအား တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၇၊ နည်း ၁၁ (ယ) အရ ပယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုများ၏ရှေ့နေက တိုင်းတရားရုံးက တရားလို များသည် အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခွင့်မရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်း ၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရှူဖောပါ

၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရူဖောပါ

9

သည် မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေပါ အမွေဆက်ခံခွင့် အခွင့်အရေးသည် အပြီးပိုင်ဆက်ခံရရှိသည့် အခွင့်အရေး (Vested Right) ဖြစ်သည်ဆိုသော ဥပဒေသနှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်း၊ အမွေ ဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၆ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ ယေဘုယျ ပိုင်ခွင့်အခွင့်အရေး၊ အကျိုးခံစားခွင့်တို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေထိန်းစာ လက်မှတ်ရသူကသာ စွဲဆိုခွင့်ရှိပြီး၊ ကျန်ပုဂ္ဂိုလ်များက အမွေထိန်းစာ လက်မှတ်ကို ရုပ်သိမ်းခြင်းမရှိဘဲ ထိုအမှု မစွဲဆိုနိုင်ဟု ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ အမွေထိန်းစာရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး အမွေစီမံခန့်ခွဲ ပေးစေလိုမှု မစွဲနိုင်ဟု ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မဟုတ်ကြောင်း အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀၆ အရ ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင်အတွက် တရားမမှုတစ်စုံတစ်ရာ စွဲဆိုရန်ဖြစ်စေ၊ ခုခံချေပရန်ဖြစ်စေ အမွေထိန်း လက်မှတ်စာရသူတို့ကသာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထား ကြောင်း၊ မူလရုံး တရားပြိုင် (၁၊ မှ ၄) ထိသည် ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်း ခရိုင်တရားရုံး၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၆၇ တွင် အမွေထိန်းစာလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားရာ လျှောက်ထားသူများသည် ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင် မိဘများ၏ သား၊ သမီးများဖြစ်ပြီး အခြားညီအစ်ကို မောင်နှမများ ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်၍ အမွေပုံပစ္စည်းအပေါ် အမွေဆိုင်များအား အမွေခွဲဝေရန်အတွက် တရားဝင်စီမံခန့်ခွဲ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားရကြောင်း ဖော်ပြပြီး ၎င်းတို့၏ အခွင့်ရကိုယ်စားလှယ် ဦးစောမေအောင်လှက ပြန်လှန်မေးမြန်းရာ၌ တရားလိုများသည် အမွေရှင်များ၏ မြေးများဖြစ်ကြောင်းနှင့် အမွေရပိုင်ခွင့်ရှိသည်မှာ မှန်သည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့ကြောင်း၊ အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရခြင်း ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင်၏ပစ္စည်းကို အမွေဆက်ခံ ထိုက်သူများသို့ အမွေခွဲဝေပေးရန်အတွက် အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူ တစ်ဦးက စီမံခန့်ခွဲစေရန် ထုတ်ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော်လည်း အမွေထိန်းစာရရှိသူ တရားပြိုင်များသည် တရားလိုများမှာ

အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူများ ဖြစ်ပါလျက် ချန်လှပ်ပြီး အမွေဆက်ခံ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွတ်ဟကြေညာသည့် စာချပ်အမှတ် ၁၈၇၇/၂ဝဝဝ တွင် အမွေရှင်များတွင် သား၊ သမီး ၄ ဦးသာ မွေးဖွားခဲ့သည်ဟု မမှန်မကန်ဖော်ပြ၍ မြွက်ဟကြေညာပြီး အမွေဆိုင် မြေကွက်နှင့် အဆောက်အအုံများကို တရားပြိုင် (၂၊ ၃၊ ၄) တို့ဖြစ်သော ဦးစောစိုးကျော်၊ ဦးဘိုးချော၊ ဒေါ်နော်စေးဖောတို့က ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ စွန့်လွှတ်ခြင်းစာချုပ်အမှတ် ၃၁၅၈/၂ဝဝဝ ကို ၇-၁၂-၂ဝဝဝ ရက်နေ့က ချုပ်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် တရားပြင် (၁) ဒေါ် နော်ရှုဖော သည် ၇-၁၂-၂၀၀၀ ရက်နေ့မှာပင် သမီးဖြစ်သူ တရားပြိုင် (၅) ဒေါ်မြင့်ခိုင်ဦးသို့ အချင်းဖြစ် မြေနှင့်အဆောက်အအုံကို မေတ္တာဖြင့် အပိုင်ပေးကမ်းသည့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အမှတ် ၂၃၄/၂၀၀၀ ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ရာ အမွေထိန်းစာရရှိသူ တရားပြိုင် (၁) မှ (၄) တို့သည် အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူ အမွေဆိုင်များသို့ အမွေခွဲဝေ ပေးခြင်းမပြုဘဲ အမွေပုံပစ္စည်းများအား ဒေါ်နော်ရူဖော၏ မိသားစုများ အမည်ပေါက် ပိုင်ဆိုင်ရေးအတွက် မရိုးမသား ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟု ပေါ် ပေါက်ကြောင်း၊ အမွေဆက်ခံခြင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ဝ၇ အရ အမွေထိန်းတစ်ဦးသည် အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးသည့် တရားရုံး၏ အမိန့်မရရှိဘဲ အမွေပုံပစ္စည်းအား လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်းများ မပြုနိုင်ကြောင်း၊ မူလရုံး တရားပြိုင် (၁) မှ (၄) ထိတို့သည် တရားလို (၃) သည် ကျန်းမာရေး မကောင်း၍ ဆေးရုံတက်ပြီး မယ်သီလရှင် တစ်နှစ်ဝတ်ခြင်း၊ တရားလို (၂) သည် နိုင်ငံခြားသို့ ခရီးသွားနေခြင်းတို့ကို အခွင့်အရေးရယူပြီး တရားလိုများ မသိရှိအောင် အမွေထိန်းစာလက်မှတ် လျှောက်ထား ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မူလ**ုံး (၁)** မှ (၅) တရား<mark>ပြိုင်မျာ</mark>းသည် ချေလွှာတွင် တရားပြိုင် (၁) မှ (၄) ထိအား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးပြီးဖြစ်၍ အမွေပုံပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု မစွဲဆိုနိုင်ဟု ချေပခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း၊

၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရှူဖောပါ

၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရူဖောပါ

2

မတုတ်နှင့် မချစ်အမှု (၁) အမွေထိန်းသည် အမွေဆိုင်တစ်ဦး၏ ရပိုင်ခွင့်ကို ငြင်းဆိုလျှင် အမွေရခွင့်ရှိကြောင်း မြွတ်ဟကြေညာပေးရန် သို့မဟုတ် အမွေထိန်းသိမ်းပုံ မကျေနပ်လျှင် အမွေပုံစီမံခန့်ခွဲပေးရန် တရားစွဲဆိုနိုင်သည်ဟု လမ်းညွှန်ထုံးဖွဲ့ ထားကြောင်း၊ အမွေထိန်းနှင့် အမွေဆိုင်များအကြား ချုပ်ဆိုသောစွန့်လွှတ်စာချုပ်၊ အပေးစာချုပ် တရားဝင်၊ မဝင်ကို အမွေပုံပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် ဆုံးဖြတ်နိုင် ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင် (၁)၊ (၃)၊ (၄)၊ (၅) တို့၏ ရှေ့နေက မူလရုံး တရားပြိုင် (၁) မှ (၄) ထိတို့သည် ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်းခရိုင်တရားရုံး ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၆၇ တွင် အမွေ**ထိန်း**စာ လက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာ ခရိုင်တ**ရားရုံး**က အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ထိုအမွေထိန်းစာမှာ ယခုထက် တိုင် အတည်ဖြစ်ပြီး အမွေဆက်ခံခြင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆၃ အရ ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့မှု မရှိကြောင်း၊ အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ၂၁၆ အရ မည်သူမျှ အမွေထိန်းစာလက်မှတ်ကို ပြန်လည်မနုတ်သိမ်းသရွေ့ အမွေပုံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိကြောင်း၊ ယခုအမှုမှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာကိုးကွယ်သူ အမွေရှင်များ၏ အမွေပုံပစ္စည်း ခွဲဝေပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခြင်းဖြစ်၍ မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေနှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်း အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆၃ အရ အမွေထိန်းစာ ပယ်ဖျက်ပေးရန်အတွက် ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၈၁ အရ အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးသည့်နေ့မှ ၃ နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆို ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ရာ ၃-၃-၂ဝဝဝ ရက်နေ့က ထုတ်ပေးသော အမွေထိန်းစာကို ပယ်<mark>ဖျက်ရန်အတွ</mark>က် ၂၇-၁၀-၂၀၀**၄ ရက်နေ့တွင်** တရားစွဲဆိုလျှင် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေသဖြင့် ၁။ (၁၉၁၇ - ၂၀) အထက်မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၃၊ စာ - ၂၃။ ယခုကဲ့သို့ အမွေစီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု ပြောင်းလဲစွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မတုတ်နှင့် မချစ်အမှု(^{၁)} တွင် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ အမွေရှင်၏ အမွေကို ဆက်ခံသည့်အမှုဖြစ်ပြီး ယခုအမှုမှာ အမွေရှင်သည် ခရစ်ယာန်ဘာသာ ကိုးကွယ်သူဖြစ်၍ တူညီမှုမရှိကြောင်း၊ ထို့အပြင် ထိုစီရင်ထုံးမှာ အမွေဆက်ခံခြင်းအက်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ၁၉၂၅ ခုနှစ် မတိုင်မီက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ယခုအမှုနှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်း၊ တိုင်းတရားရုံးအနေဖြင့် ရုံးငြင်းချက်ထုတ်ထားခြင်း မရှိသော်လည်း အမွေဆက်ခံခြင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၆၃ အရ အမွေထိန်းအပေါ် တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိသည်မှာ ဥပဒေအရ ထင်ရှားပြီးဖြစ်၍ တိုင်းတရားရုံ၏ အမိန့်သည် မှားယွင်းခြင်းမပြဘဲ အမွေထိန်းအပေါ် တုင်းတရားရုံ၏ အမိန့်သည် မှားယွင်းခြင်းမရှိကြောင်း၊ ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေသည် ပြဋ္ဌာန်းဥပဒေကို လွှမ်းမိုးခြင်းမရှိကြောင်း၊ တိုင်းတရားရုံ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီသည် မှားယွင်းခြင်းမရှိ၍ အယူခံမှုကို ပလပ်သင့်ကြောင်း လျှောက်လဲတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြင် (၂)၊ (၆)၊ (၇) မှားမှာ ဆင့်ခေါ် စာ အတည် ဖြစ်သော်လည်း ရုံရှေ့သို့လာရောက် လျှောက်ထားတင်ပြခြင်း မရှိပေ။ ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုများ၏မိခင် ဒေါ် အေးအေး(ခ) ဒေါ် အေမီသည် အမွေရှင် ဦးထွန်းရင်၊ ဒေါ် နော်မွှေးရင်တို့၏သမီးဖြစ်ပြီး တရားလိုများသည် ဒေါ် အေးအေး(ခ) ဒေါ် အေမီ၏ သမီးများဖြစ်ကာ အမွေရှင်များ၏ အမွေမီမြေးများဖြစ်ကြောင်းမှာ အငြင်းမပွား ပေါ် ပေါက်နေပေသည်။ ထို့အပြင် မူလရုံးတရားပြိုင် (၁)၊ (၂)၊ (၃)၊ (၄)၊ (အယူခံတရားပြိုင် /၁/၂/၃/၄) တို့သည် ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်း ခရိုင်တရားရုံး၏ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၆၇ တွင် ၎င်းတို့သည် အမွေရှင် ဦးထွန်းရင်၊ ဒေါ် နော်မွှေးရင်တို့၏ သား၊ သမီး များအနက် ကျန်ရှိသော သား၊ သမီးများဖြစ်ကြောင်း၊ ကျန်သား၊ သမီး များသည် ကွယ်လွန်ပြီးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြ၍ အမွေဆက်ခံခွင့် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၈ အရ အမွေထိန်းစာလက်မှတ် ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာ ရန်ကုန်မြောက်ပိုင်းခရိုင်တရားရုံးက အမွေထိန်းစာ ၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရူဖောပါ

၅၀ ၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရှုဖောပါ ?

လက်မှတ် (သက်သေခံ - ဂ) ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် အမွေဆက်ခံကြောင်း ကြော်ငြာစာချုပ်အမှတ် ၁၈၇၇/၂ဝဝဝ (သက်သေခံ - င) ဖြင့် တရားပြင် (၁)၊ (၂)၊ (၃)၊ (၄) တို့က ၎င်းတို့သည် အမွေရှင် ဦးထွန်းရင်နှင့် ဒေါ် နော်မွှေးရင်တို့၏ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသော သား၊ သမီး (၄) ဦး အနေဖြင့် အချင်းဖြစ် အမွေဆိုင်မြေကွက်များနှင့် အဆောက်အအုံများ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ကြော်ငြာစာချပ်ကို ၂-၈-၂၀၀၀ ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ထို့နောက် မူလနုံး (၂)၊ (၃)၊ (၄) တရားပြိုင် (၃) ဦးက ၎င်းတို့ အမွေဆက်ခံပိုင်ဆိုင်သော မြေကွက်များနှင့် အဆောက်အအုံများကို စွန့်လွှတ်ခြင်းစာချုပ်အမှတ် ၃၁၅ဝ/၂ဝဝဝ (သက်သေခံ - စ) ကို ၇-၁၂-၂၀၀၀ ရက်နေ့တွင် ချပ်ဆို၍ တရားပြင် (၁) ဒေါ် နော်ရူဖောက စွန့်လွှတ်ခြင်းကို လက်ခံခဲ့သည်။ ၇-၁၂-၂၀၀၀ ရက်နေ့မှာပင် တရားပြိုင် (၁) ဒေါ်နော်ရူဖောက မေတ္တာဖြင့် အပိုင်ပေးကမ်းသည့် မှတ်ပုံတင် စာချုပ်အမှတ် ၂၃၄/၂ဝဝဝ (သက်သေခံ - ဆ) ဖြင့် အချင်းဖြစ် အမွေဆိုင်မြေကွက်များနှင့် အဆာက်အအုံများကို သမီးဖြစ်သူ တရားပြိုင် (၅) ဒေါ်မြင့်ခိုင်ဦးသို့ ပေးကမ်းခဲ့သည်။

အမွေထိန်းစာလက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်း ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကွယ်လွန်သူ၏ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရယူနိုင်ရေး၊ ကွယ်လွန်သူ ရရန်ရှိသော ကွေးမြီများကို ကောက်ခံနိုင်စေရေး၊ ကွယ်လွန်သူ၏ အသုဘစရိတ်နှင့် ကွယ်လွန်သူ ပေးဆပ်ရန်ရှိသည်များကို ပေးဆပ် နိုင်စေရေး၊ ထိုသို့ ပေးဆပ်ပြီးနောက် ကျန်ရစ်သောပစ္စည်းတို့ကို ကွယ်လွန်သူ၏ မိသားစုဥပဒေအရ ကွယ်လွန်သူ၏အမွေကို ဆက်ခံထိုက်သူတို့အား ခွဲဝေပေးနိုင်စေရေးအတွက် ကွယ်လွန်သူ၏ အခွင့်အရေးကို ဆက်ခံသူတစ်ဦးအား ခန့်ထားပေးရန်ဖြစ်သည်။ ဦးပါစီလောင်းအမှု() နှင့် မဖေပါ၂နှင့် မသိန်းရင်အမှု() ကို ကြည့်ပါ။

၂။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတ<mark>ရားစီရင်ထုံး၊ စာ - ၁၆၈။</mark> ၃။ (၁၉၀၇ - ၀၈) အောက်မြန်မာပြ<mark>ည်စီရင်ထုံး၊ အတွဲ ၄၊ စာ -</mark> ၂၈၇။

သို့ဖြစ်ရာ ကွယ်လွန်သူ ဦးထွန်းရင်၊ ဒေါ် နော်မွှေးရင်၏ အမွေပုံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေထိန်းစာလက်မှတ် ရရှိထားသော မူလရုံးတရားပြိုင် (၁)၊ (၂)၊ (၃)၊ (၄) (အယူခံတရားပြိုင် ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄) တို့သည် ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင်တွင် အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူများကို ပြည့်စုံစွာမဖော်ပြဘဲ အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားရယူခဲ့ခြင်း၊ အမွေထိန်းစာရရှိပြီးနောက် အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူ တရားလိုများကို ခွဲဝေပေးခြင်းမရှိဘဲ ဒေါ်နော်ရူဖော၏ မိသားစုပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲရန် မရိုးမသားဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းများပြုခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိပေသည်။

ခေါ် သောင်းမြင့်နှင့် ဒေါ်နီနီပါ၃ အမှု^(၄)တွင် အမွေထိန်းစာ ရလိုကြောင်း လျှောက်ထားရာတွင် လျှောက်လွှာ၌ သေသူ၏ မိသားစု သို့မဟုတ် ဆွေမျိုးများ၏အမည်ကို ဖော်ပြရမည်ဟု အမွေဆက်ခံရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၇၈ (၁) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း လမ်းညွှန်ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

အမွေဆက်ခံခြင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၁ အရ ခိုင်လုံသည့် သေတမ်းစာမရှိဘဲ ကွယ်လွန်သူ၏ သား၊ သမီးများနှင့် အမွေမီမြေးများ၊ အမွေမမီမြေးများ ကျန်ရစ်လျှင် အမွေမီမြေးများ၊ အမွေမမီမြေးများသည် ၎င်းတို့မိဘ သက်ရှိထင်ရှား ရှိခဲ့လျှင် ရမည့် ဝေစုအတိုင်းရ၍ အချင်းချင်း ညီတူမျှတူခွဲဝေယူရမည်ဖြစ်သည်။ ဤမူသဘောကို ဒေါ်ခင်မှုမူပါ၂နှင့် ဒေါက်တာဂျီအာရ်လူးဝစ် (၎င်း၏ အခွင့်ရကိုယ်စားလှယ်ဒေါ်ခင်တီ)ပါ၃ အမှု(၁) တွင် တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဤအမှုတွင် အယူခံတရားပြိုင် (၁)၊ (၃)၊ (၄)၊ (၅) တို့၏ ရှေ့နေက အဓိကတင်ပြလျှောက်ထားသည့်အချက်မှာ အမွေဆက်ခံခြင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၆ အရ အမွေထိန်းစာ

၄။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ - ၇၁။ ၅။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ - ၂၀၄။ ၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရူဖောပါ

၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရှုဖောပါ

2

လက်မှတ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်းမရှိဘဲ ဤအမွေပုံပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုကို စွဲဆိုနိုင်ခြင်းမရှိဟူသော ဥပဒေပြဿနာတစ်ရပ်သာ အငြင်းပွားလျက်ရှိပေသည်။

အမွေဆက်ခံခြင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၆ တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည် -

"After any grant in the Union of Myanmar of probate or letters of administration, no other than the person to whom the same may have been granted shall have power to sue or prosecute any suit, or otherwise act as representative of the deceased, throughout the Union of Myanmar, until such probate or letters of administration has or have been recalled or revoked."

အမွေဆက်ခံခြင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၆ ပြဋ္ဌာန်းရခြင်း အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင်ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ရာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားစွဲဆိုမည်ဆိုလျှင် အမွေထိန်းစာရရှိသူမှတစ်ပါး အခြားသူက တရားစွဲဆိုခြင်း၊ စွဲဆိုသည့် အမှုတွင် ခုခံခြင်း၊ တရားရုံးတွင် ဆောင်ရွက်ခြင်းပြုခွင့်မရှိကြောင်းနှင့် ထိုသို့ ဆောင်ရွက်လိုပါက အမွေထိန်းစာလက်မှတ်ကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုလုပ်ပြီးမှသာ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ အမွေပုံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေခွဲဝေ ပေးရန် ငြင်းဆန်သော၊ အမွေပုံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမွေခွဲဝေ ပေးရန် ငြင်းဆန်သော၊ အမွေပုံပစ္စည်းအပေါ် မရိုးမသား ဆောင်ရွက်သော အမွေထိန်းစာလက်မှတ်ရသူ အမွေထိန်းကို တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။

ဒေါ် ခင်မူမူပါ၂နှင့် ဒေါက်တာဂျီအာရ်လူးဝစ် (၎င်း၏ အခွင့်ရကိုယ်စားလှယ်ဒေါ် ခင်တီပါ၃ အမှု^(၁)တွင် ဒေါ် လွန်းပါ ၅ နှင့် ဒေါ် သိန်းရင်အမှု⁽⁶⁾ ကို ရည်ညွှန်း၍ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများ သည် အမွေပုံပစ္စည်း ဟုတ်၊ မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ရသည်ဖြစ်ရာ

၆။ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ - ၁၄၉။

ပစ္စည်းတစ်ရပ်ကို အမွေရှင်က အခြားသူတစ်ဦးအား လွှဲပြောင်း ပေးခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွှတ်မှု ရှိ မရှိ ပြဿနာကို အမွေမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးပါက အမှန်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် အမှုပွားများ ခြင်းကိုလည်း တစ်နည်းအားဖြင့် တားဆီးပိတ်ပင်ရာ ရောက်ပေ လိမ့်မည်ဟု လမ်းညွှန်ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

ဤအမှုတွင် အမွေထိန်းများဖြစ်သော မူလနုံးတရားပြိုင် (၁) (၂) (၃) (၄) (အယူခံတရားပြိုင် ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄) တို့သည် ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟကြေညာစာချုပ် အမှတ် ၁၈၇၇/၂ဝဝဝ၊ စွန့်လွှတ် စာချုပ်အမှတ် ၃၁၅ဝ/၂ဝဝဝ၊ မေတ္တာဖြင့် ပေးကမ်းသည့် စာချုပ် အမှတ် ၂၃၄/၂ဝဝဝ တို့ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် ညီညွှတ်မှ ရှိ မရှိကို ဤအမွေပုံပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် လိုအပ်လာမည်ဖြစ်သည်။

မူလရုံးတရားပြိုင် (၁) (၂) (၃) (၄) (၅) တို့က အမွေရှင် ဦးထွန်းရင်၊ ဒေါ် နော်မွှေးရင်တို့တွင် တရားလိုများ၏မိခင်နှင့် မူလရုံး တရားပြိုင်(၁) (၂) (၃) (၄) တို့အပြင် နောက်ထပ်သား၊ သမီး (၅) ဦး စုစုပေါင်း (၁၀) ဦး ထွန်းကားကြောင်း၊ ထိုကျန်ရှိသော သား၊ သမီး (၅) ဦးအနက် (၃) ဦးမှာ ကွယ်လွန်ပြီး၊ ကျန် (၂) ဦးမှာ ကွယ်လွန်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ဦးစိုးပိုင်တွင် ဇနီးဒေါ် ချစ်ငွေ (တရားပြိုင် ၆) နှင့် သား သမီး (၇) ဦး၊ ဦးစိုးမင်းတွင် သားဦးငွေစိုး (တရားပြိုင် ၇) တို့ ကျန်ရစ်ကြောင်း အမွေဆိုင်များ မစုံလင်ကြောင်း ထုချေတင်ပြသည်။ မူလရုံတရားလို (အယူခံတရားလို) များက တရားပြိုင်ဘက်မှ

အမွေဆိုင်များ မစုံလင်ကြောင်း၊ ကျန်ရှိကြောင်း တင်ပြထား သော်လည်း နေရပ်လိပ်စာ အတိအကျ မတင်ပြနိုင်ကြောင်း၊ ခိုင်မာ သည့် အထောက်အထား တစ်စုံတစ်ရာ တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မူလရုံးတရားပြိုင် (၅) ဦးဖြင့်သာ အမှုဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုပါရန် ကန့်ကွက်လျှောက်ထားခဲ့သည်။ ၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရှုဖောပါ

၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရှုဖောပါ သို့ဖြစ်ရာ အမွေရှင် ဦးထွန်းရင်၊ ဒေါ် နော်မွှေးရင်တို့တွင် သားများဖြစ်သော ဦးစိုးပိုင်၊ ဦးစိုးမင်းတို့ မွေးဖွားခြင်း ရှိ မရှိ ၎င်းတို့သည် အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူများ ကျန်ရစ်ခြင်း ရှိ မရှိမှာ အငြင်းပွား ပြဿနာ ဖြစ်လာပေသည်။ ထို့ကြောင့် အမွေရှင် ဦးထွန်းရင်၊ ဒေါ် နော်မွှေးရင် တို့တွင် သားဖြစ်သူ ဦးစိုးပိုင်၊ ဦးစိုးမင်းတို့မွေးဖွားပြီး ၎င်းတို့၏ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူများ ကျန်ရစ်ကြောင်းအချက်ကို သက်သေ ထင်ရှားပြသရန် တာဝန်မှာ မူလရုံးတရားပြိုင် (၁) (၂) (၃) (၄) (၅) တို့ အပေါ် တွင် ကျရောက်နေပေသည်။

ထိုအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားပြိုင်၏ အခွင့်ရ ကိုယ်စားလှယ် ဦးစောအောင်မေလှ (တရားပြိုင် ၁ ၏ သား)၊ ဒေါ်ဆာသဗ္ဗီး (ပြိုင်ပြ ၁) (တရားပြိုင် ၁ ၏ သမီး) တို့ကသာ ထွက်ဆိုပြီး အခြားလွတ်လပ်သော သက်သေများ၏ ထွက်ချက်နှင့် ခိုင်မာသည့် စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထား တစ်စုံတစ်ရာ တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ထို့အပြင် (တရားပြိုင် ၆) ဒေါ် ချစ်ငွေ (ဦးစိုးပိုင်၏ဇနီးဆိုသူ) နှင့် (တရားပြိုင် ၇) ဦးငွေစိုး (ဦးစိုးမင်း၏သားဆိုသူ) တို့အား သတင်းစာမှတဆင့် ကြော်ငြာထည့်သွင်း၍ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၅၊ နည်း ၂ဝ အရ ဆင့်ခေါ် ခဲ့ရာ ရုံးရှေ့သို့လာရောက် ထုချေ တင်ပြခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ဤအခြေအနေတွင် ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင် ဦးထွန်းရင်၊ ဒေါ်နော်မွှေးရင်တို့၌ အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူ သား၊ သမီး (၄) ဦးဖြစ်သော မူလနုံးတရားပြိုင် (၁) (၂) (၃) (၄) (အယူခံတရားပြိုင် ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄) နှင့် ၎င်းတို့၏သမီး ကွယ်လွန်သူ ဒေါ် အေးအေး(ခ) ဒေါ် အေမီက မွေးဖွားသော အမွေမီမြေးများဖြစ်သည့် တရားလိုများ (အယူခံတရားလိုများ) သာ ကျန်ရှိကြောင်းအချက်သာ ပေါ် ပေါက် လျက်ရှိပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင် ဦးထွန်းရင်၊ ဒေါ် နော်မွှေးရင် တို့ကျန်ရစ်သော အမွေကို ခွဲဝေမည်ဆိုလျှင် တရားလိုများသည် ဗုဒ္ဓဘာသာများဖြစ်သော်လည်း ကွယ်လွန်သူ ခရစ်ယာန်ဘာသာ အဖိုးအဖွားများ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်ရှိပြီး အမွေဆက်ခံရာတွင် အမွေဆက်ခံခြင်း အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၁ အရ ၎င်းတို့မိခင် ရရှိမည့် ဝေစုဖြစ်သော ၅ ပုံ ၁ ပုံကို ခွဲဝေရထိုက်ပေသည်။ ဤမူသဘောကို ဒေါ်ခင်မူမူပါ၂ နှင့် ဒေါက်တာဂျီအာရ်လူးဝစ် (၎င်း၏ အခွင့်ရ ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်ခင်တီပါ၃) အမှု^(၅)တွင် တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးက မူလရုံးတရားလိုများသည် အမွေဆက်ခံခြင်းအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၁၆ အရ အမွေထိန်းစာ လက်မှတ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်းမပြုဘဲ၊ ဤအမွေပုံပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုကို မစွဲနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်၍ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၇ နည်း ၁၁ (ဃ) အရ မူလရုံး တရားလို၏ အဆိုလွှာကို ပယ်ခဲ့သော စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီမှာ မှန်ကန်ခြင်း မရှိပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကို ခွင့်ပြပြီး ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

မူလရုံးတရားလို (အယူခံတရားလို) များသည် ကွယ်လွန်သူ အဖိုးအဖွားများဖြစ်သော ဦးထွန်းရင်၊ ဒေါ်နော်မွှေးရင်တို့ ကျန်ရစ်သော အမွေပုံပစ္စည်းတွင် ၅ ပုံ ၁ ပုံကို ခွဲဝေခံစားထိုက်ကြောင်း ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်လိုက်သည်။

တရားစရိတ်များကို အမွေပုံမှ ကျခံစေ။

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးသည် အမွေပုံပစ္စည်းများ ခွဲဝေနိုင်ရန် အတွက် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၆ နှင့်အညီ ကော်မရှင်နာ ခန့်ထား၍ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်စေရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ရှေ့နေစရိတ် ၂ဝဝ ကျပ် သတ်မှတ်သည်။ ၂၀၀၉ ဒေါ် ထန်ဇာရီပါ၂ နှင့် ဒေါ် နော်ရှုဖောပါ